

U S T A W A

z dnia ... 2020 r.

o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw¹

Art. 1. W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360, 956, 1610) po art. 13b dodaje się rozdział 2a „Biuro Monitorowania Policji” w brzmieniu:

„Rozdział 2a

Biuro Monitorowania Policji

„Art. 13c. 1. Biuro Monitorowania Policji, zwane dalej „BMP”, jest niezależną jednostką organizacyjną, podporządkowaną Sejmowi, powołaną do:

- 1) rozpatrywania skarg na działalność Policji, jej organów, jednostek organizacyjnych i funkcjonariuszy, w zakresie, w jakim dotyczy ona podstawowych zadań Policji;
- 2) rozpatrywania wniosków o podjęcie działań wymienionych w art. 13j i art. 13k ust. 1 w zakresie, w jakim dotyczą one podstawowych zadań Policji;
- 3) prowadzenia kontroli działalności Policji, jej organów i jednostek organizacyjnych w trybie i na zasadach przewidzianych w art. 14–57 ustawy z 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 224);
- 4) prowadzenia działań analitycznych zmierzających do ustalenia przyczyn i skali nieprawidłowości w działalności Policji, jej organów, jednostek organizacyjnych i funkcjonariuszy oraz proponowania środków zaradczych w tym zakresie.

---

¹ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, ustawę z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

2. Zadania i kompetencje BMP wykonuje Szef BMP oraz upoważnieni przez niego pracownicy BMP.

3. Szef BMP oraz upoważnieni przez niego pracownicy BMP mogą przetwarzać wszelkie informacje, w tym dane osobowe, niezbędne do realizacji ustawowych zadań i kompetencji BMP.

Art. 13d. 1. BMP kieruje Szef BMP.

2. Szef BMP:

a) powołuje i odwołuje zastępcę Szefa BMP po zasięgnięciu opinii właściwej komisji sejmowej;

b) nadaje BMP statut oraz regulamin organizacyjny;

c) współdziała z innymi organami władzy publicznej, w tym w szczególności – z Rzecznikiem Praw Obywatelskich i Rzecznikiem Praw Dziecka, a także – z organizacjami społecznymi.

2. Szefa BMP powołuje na czteroletnią, nieodnawialną kadencję Sejm bezwzględną większością głosów za zgodą Senatu wyrażoną bezwzględną większością głosów spośród co najmniej dwóch kandydatów wyłonionych w drodze otwartego, konkurencyjnego i jawnego naboru przeprowadzonego przez właściwą komisję sejmową.

3. Tryb przeprowadzania naboru kandydatów na Szefa BMP i ich wyłaniania przez właściwą komisję sejmową określi Regulamin Sejmu.

Art. 13e. 1. Szefem BMP może zostać osoba, która:

1) jest obywatelem polskim;

2) ukończyła 30 lat;

3) ukończyła wyższe studia prawnicze w Rzeczypospolitej Polskiej i uzyskała tytuł magistra lub zagraniczne studia prawnicze uznawane w Rzeczypospolitej Polskiej;

4) wyróżnia się wiedzą i doświadczeniem dotyczącym działalności Policji lub innych organów ścigania;

5) nie została skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;

6) daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków Szefa BMP.

2. Szef BMP może zostać odwołany przez Sejm większością 3/5 głosów na wniosek Marszałka Sejmu w przypadku, gdy:

- 1) zrzekł się wykonywania obowiązków;
- 2) stał się trwale niezdolny do pełnienia obowiązków na skutek choroby, ułomności lub upadku sił stwierdzonych orzeczeniem lekarskim;
- 3) został prawomocnie skazany za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
- 4) w chwili wyboru nie spełniał wymogów określonych w ust. 3 pkt 1–5.

Art. 13f. 1. Szef BMP i jego zastępca nie może być bez uprzedniej zgody Sejmu pociągnięty do odpowiedzialności karnej ani pozbawiony wolności.

2. Szef BMP i jego zastępca nie może być zatrzymany lub aresztowany, z wyjątkiem ujęcia go na gorącym uczynku przestępstwa i jeżeli jego zatrzymanie jest niezbędne do zapewnienia prawidłowego toku postępowania.

3. O zatrzymaniu niezwłocznie powiadamia się Marszałka Sejmu, który może nakazać natychmiastowe zwolnienie zatrzymanego.

4. W sprawach, o których mowa w ust. 1-3, stosuje się odpowiednio art. 7b–7h ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627).

Art. 13g. 1. Do pracowników Biura Monitorowania Policji stosuje się odpowiednio przepisy o pracownikach urzędów państwowych.

2. Pracownikami Biura Monitorowania Policji, w tym jego Szefem i jego zastępcą, nie mogą być osoby, które na podstawie stosunku służbowego, stosunku pracy lub stosunków cywilnoprawnych wykonują lub wykonywały w przeszłości pracę na rzecz Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej, Służby Więziennej, a także – Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej albo formacji, które w przeszłości wykonywały ich zadania.

3. Pracownicy upoważnieni przez Szefa BMP do prowadzenia postępowań w sprawach skarg i wniosków, o których mowa w art. 13c ust. 1 pkt 1-2, muszą spełniać wymagania wymienione w art. 13e ust. 1 pkt 3 i 5.

Art. 13h. Wydatki związane z funkcjonowaniem BMP pokrywane są z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

Art. 13i. Szef BMP lub upoważniony przez niego pracownik BMP, prowadząc postępowanie w sprawach skarg i wniosków, o których mowa w art. 13c ust. 1 pkt 1-2, może:

- 1) zbadać, nawet bez uprzedzenia, każdą sprawę na miejscu;
- 2) wejść do wszystkich budynków, pomieszczeń i powierzchni, które znajdują się w posiadaniu Policji albo w których Policja, jej funkcjonariusze lub pracownicy wykonują lub wykonywali swoje zadania oraz swobodnie się po nich poruszać bez obowiązku uzyskiwania przepustki i bez obecności funkcjonariusza Policji lub jej pracownika;
- 3) żądać złożenia wyjaśnień przez organ Policji, jej funkcjonariusza lub pracownika oraz utrwać je w dowolnej postaci;
- 4) żądać przedstawienia każdego dokumentu, który został wytworzony przez organ Policji, jej funkcjonariusza lub pracownika lub znajduje się w ich posiadaniu, utrwać jego treść w dowolnej postaci, a także zabezpieczyć za pokwitowaniem;
- 5) być obecnym przy wykonywaniu wszystkich czynności podejmowanych przez funkcjonariusza lub pracownika Policji albo z ich udziałem, w tym w toku postępowania w sprawach o wykroczenia i postępowania karnego, utrwać z nich dźwięk i obraz, a także uzyskiwać informację o planowanym miejscu, czasie, celu i przebiegu tych czynności;
- 6) żądać przedłożenia informacji o stanie każdej sprawy prowadzonej przez Policję, jej organy, funkcjonariuszy oraz pracowników;
- 7) żądać przedłożenia informacji o stanie każdej sprawy prowadzonej przez sądy, prokuraturę, inne organy ścigania i organy administracji publicznej;

8) żądać przedłożenia do wglądu akt sądowych, prokuratorskich, akt innych organów ścigania i akt organów administracji publicznej na każdym etapie ich prowadzenia oraz po ich zakończeniu;

9) rejestrować dźwięk lub obraz w miejscach, w których przebywają osoby pozbawione wolności, za zgodą osób, które będą rejestrowane;

10) odbywać spotkania z osobami pozbawionymi wolności, bez obecności innych osób, a także z innymi osobami, co do których uzna, że mogą dostarczyć istotnych informacji.

Art. 13j. Szef BMP lub upoważniony przez niego pracownik BMP, zawiadamiając o sposobie załatwienia skargi lub wniosku, może:

1) skierować wystąpienie do ministra właściwego do spraw wewnętrznych;

2) skierować wystąpienie do właściwego organu Policji;

3) żądać od właściwego przełożonego dyscyplinarnego przeprowadzenia rozmowy dyscyplinującej;

4) żądać od właściwego przełożonego dyscyplinarnego wszczęcia postępowania dyscyplinarnego;

5) żądać od właściwego rzecznika dyscyplinarnego przeprowadzenia określonej czynności wyjaśniającej w toku postępowania dyscyplinarnego;

6) żądać wszczęcia przez uprawnionego oskarżyciela postępowania przygotowawczego w sprawie o przestępstwo ścigane z urzędu;

7) wystąpić z wnioskiem o ukaranie w sprawie o wykroczenie ścigane z urzędu, na zasadach i trybie określonych w przepisach o postępowaniu w sprawach o wykroczenia;

8) żądać wszczęcia postępowania w sprawie cywilnej;

9) żądać wszczęcia postępowania administracyjnego;

10) wnieść skargę do sądu administracyjnego;

11) wziąć udział w toczącym się postępowaniu cywilnym, karnym, w sprawach o wykroczenia, administracyjnym, przed sądami administracyjnym na prawach przysługujących prokuratorowi, a w postępowaniu dyscyplinarnym – na prawach przysługujących rzecznikowi dyscyplinarnemu, w tym wnosić w tych postępowaniach

wszystkie środki prawne przysługujące od orzeczeń nieprawomocnych lub nieostatecznych oraz od orzeczeń prawomocnych lub ostatecznych.

Art. 13k. 1. Szef BMP może:

1) ogłaszać wystąpienia publiczne, publikowane w środkach masowego przekazu;

2) przedstawiać właściwym organom, organizacjom i instytucjom oceny i wnioski, w tym – kierować wystąpienia do Sejmu i Senatu oraz właściwych komisji sejmowych i senackich oraz przedstawiać je na ich posiedzeniach;

3) występować do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej bądź o wydanie lub zmianę innych aktów normatywnych.

2. Szef BMP corocznie informuje Sejm, Senat, ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Komendanta Głównego Policji o swojej działalności i płynących z niej wnioskach.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, 695, 1298) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 229 po pkt. 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu: „6a) Policji, jej organów, jednostek organizacyjnych i funkcjonariuszy, w zakresie, w jakim wykonują podstawowe zadania Policji wymienione w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360, 956, 1610) – Biuro Monitorowania Policji;”;

2) w art. 258 § 1 po pkt. 3 dodaje się pkt. 3a w brzmieniu: „3a) właściwa komisja sejmowa – gdy chodzi o skargi załatwiane przez Biuro Monitorowania Policji;”.

Art. 3. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, 1622, 1649, 2020, z 2020 r. poz. 284, 374, 568, 695, 1175) w art. 139 ust. 2 po wyrazach „Rzecznika Praw Dziecka,” dodaje się wyrazy „Biura Monitorowania Policji,”.

Art. 4. W ustawie z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1637) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

1) w pkt. 2 po wyrazach „Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców,” dodaje się wyrazy „Szefa Biura Monitorowania Policji,”;

2) w pkt. 4 po wyrazach „zastępcy Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców,” dodaje się wyrazy „zastępcy Szefa Biura Monitorowania Policji,”.

Art. 5. Wszczęte i niezakończone przed wejściem w życie niniejszej ustawy postępowania w sprawach skarg i wniosków, o których mowa w art. 13c ust. 1 pkt 1-2, prowadzi się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Cel i potrzeba wydania ustawy oraz rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana

W ostatnich latach działalność Policji, dzięki jej szerokiemu relacjonowaniu przez media tradycyjne oraz obywateli korzystających z mediów społecznościowych, budziła wiele kontrowersji, a podejmowane przez funkcjonariuszy Policji czynności niejednokrotnie stawały się przedmiotem publicznej debaty, w której kwestionowano ich legalność, celowość czy proporcjonalność do zagrożeń, których usunięciu miały służyć. Jednocześnie obywatele za pomocą dostępnych narzędzi prawnych podejmują szeroko indywidualne działania zmierzające do pociągnięcia funkcjonariuszy Policji do odpowiedzialności karnej za czynności podejmowane przez nich w ramach wykonywania jej ustawowych zadań. Z danych zebranych przez Okręgową Radę Adwokacką w Warszawie wynika, że od 2014 roku obywatele złożyli niemal 1400 zawiadomień o popełnieniu przestępstwa przez funkcjonariuszy Policji. Chodzi o tortury, nieludzkie lub poniżające traktowanie, stosowanie przemocy fizycznej lub słownej albo niedopełnienie obowiązków. Ten stan rzeczy powoduje, że niezbędne jest wprowadzenie niezależnego od polityków i funkcjonariuszy Policji, a jednocześnie profesjonalnego mechanizmu kontroli jej działalności, w tym rozpatrywania skarg na Policję, jej organy, jednostki organizacyjne oraz funkcjonariuszy.

W obowiązującym stanie prawnym skargi na działalność organów Policji, jej jednostek organizacyjnych oraz funkcjonariuszy rozpatrywane są w większości przez właściwe jej organy wewnętrzne, w tym – Komendanta Głównego Policji. Oznacza to, że postępowania w sprawie rozpatrzenia tych skarg prowadzą funkcjonariusze i pracownicy Policji. Tymczasem uznanie skargi za zasadną często łączy się z uszczerbkiem dla wizerunku dla Policji jako formacji. Występuje tu więc dość czytelny konflikt interesów, ponieważ w interesie instytucjonalnym Policji jest, aby skargi, które są kłopotliwe, zawstydzające czy obnażające błędy systemowe, nie były uznane za zasadne. Jednocześnie ten mechanizm rozpatrywania skarg na działalność organów Policji, jej jednostek organizacyjnych oraz funkcjonariuszy może powodować, że

załatwiający je funkcjonariusze i pracownicy Policji będą się w tym procesie kierować źle rozumianą solidarnością grupową i dążyć do uznawania skarg za bezzasadne w przypadkach, gdy obiektywna ocena działalności stanowiącej ich przedmiot za tym nie przemawia. Ma to o tyle znaczenie, że obecnie większość oficerów Policji kończy Wyższą Szkołę Policji w Szczytnie. Sprawia to, że środowisko jest niewielkie i relatywnie zamknięte. W efekcie oznacza to, że dzisiaj policjanci często rozpatrują sprawy przeciwko swoim kolegom ze szkoły policyjnej. Może to mieć istotny wpływ neutralność i stanowi kolejny poważny konflikt interesów.

Projektowana ustawa zmierza do rozwiązania przedstawionych problemów.

2. Różnice między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Projektowana ustawa przewiduje utworzenie Biura Monitorowania Policji. Biuro będzie niezależną jednostką organizacyjną podporządkowaną Sejmowi. Biuro będzie prowadzić postępowania w sprawach skarg i wniosków, regulowane Kodeksem postępowania administracyjnego, oraz kontrolę w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie o kontroli w administracji rządowej, a także działalność analityczną. Biuro będzie zajmować się nieprawidłowościami w działalności Policji, jej organów, jednostek organizacyjnych i funkcjonariuszy. Biuro będzie dążyć do ustalania ich przyczyn, przebiegu, skali oraz podejmować środki zaradcze w tym zakresie zarówno o charakterze ogólnym, jak i indywidualnym.

Szef Biura zostanie wyposażony w szeroki wachlarz instrumentów prawnych, porównywalny do tych, którymi dysponuje Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzecznik Praw Dziecka, poszerzony jednak o rozwiązania uwzględniające specyfikę działalności Policji i jej regulację prawną. Szef Biura, prowadząc postępowanie w sprawach skarg i wniosków, będzie dysponował szerokimi możliwościami ustalenia rzeczywistego stanu faktycznego dotyczącego sprawy podniesionej w skardze lub wniosku. W tym zakresie Szef Biura uzyska pełen wgląd w działalność Policji, w gromadzone i wytwarzane przez nią informacje, a także dostęp do danych o postępowaniach przed sądami,

prokuratūrą, innymi organami ścigania oraz organami administracji publicznej oraz akt prowadzonych przez nie spraw. Szef Biura, załatwiając skargi i wnioski, będzie miał szerokie możliwości podjęcia środków naprawczych, w tym w szczególności będzie mógł żądać wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, cywilnego, karnego, w sprawach o wykroczenia, administracyjnego, sądownoadministracyjnego oraz wziąć udział w tych postępowaniach. Dodatkowo, Szef Biura będzie mógł, także niezależnie od rozpatrywanych skarg i wniosków, stosować środki o charakterze generalnym: ogłaszać wystąpienia publiczne, przedstawiać właściwym organom, organizacjom i instytucjom oceny i wnioski, a także – występować do właściwych organów z wnioskami o podjęcie inicjatywy ustawodawczej bądź o wydanie lub zmianę innych aktów normatywnych.

Projekt zakłada, że Biuro Monitorowania Policji będzie należało do administracji państwowej niebędącej administracją rządową ani administracją samorządową. Jego pozycję ustrojową wyznaczy cecha niezależności: od wpływów politycznych oraz personalnych. Niezależność od wpływów politycznych gwarantuje wyłączenie Biura z podporządkowania Radzie Ministrów, Prezesowi Rady Ministrów, ministrom kierującym działami administracji rządowej oraz centralnym organom administracji rządowej; wyłanianie Szefa Biura przez Sejm i Senat bezwzględną większością głosów po przeprowadzeniu otwartego, konkurencyjnego i jawnego naboru przed właściwą komisją sejmową; przypisanie Biuru własnej części budżetowej, której dysponentem będzie jego Szef; zapewnienie trwałości obsady personalnej tego stanowiska (kadencyjność, odwołanie większością 3/5 głosów w ściśle określonych w ustawie przypadkach) oraz zakaz powtórnego wyboru na stanowisko Szefa Biura. Możliwości oddziaływania przez klasę polityczną na bieżącą działalność Biura będą więc daleko ograniczone. W świetle projektu wpływ polityków na Biuro i jego Szefa sprowadzać się będzie wyłącznie do przeprowadzenia naboru kandydatów, wyboru Szefa, opiniowania powołania i odwołania jego zastępcy oraz kontrolowania załatwiania skarg i wniosków przez Biuro. Zakres tych oddziaływań jest niewielki i ich szczegółowa konstrukcja sprzyja transparentności działania Biura i jego Szefa. Z kolei niezależność Biura od wpływów personalnych gwarantuje immunitet i przywilej nietykalności osobistej przysługujące Szefowi Biura i jego zastępcy oraz obowiązujący Szefa Biura i jego

pracowników zakaz przeszłego i aktualnego zatrudnienia w służbach mundurowych. Rozwiązanie to zapewnia potrzebny obiektywizm w wykonywaniu zadań Biura i zawęza pole ewentualnych nacisków o charakterze osobistym i służbowym, które mogłyby być kierowane do jego pracowników.

Gwarancją niezależności Biura jest również przypisanie mu własnej części budżetowej oraz włączenie Szefa Biura i jego zastępcy do grupy osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe.

Projektowana ustawa przewiduje również gwarancje profesjonalnego wykonywania zadań przez Szefa Biura i jego pracowników. Projekt zakłada, że Szef Biura musi posiadać wyższe wykształcenie prawnicze i wyróżniać się wiedzą i doświadczeniem dotyczącymi działalności Policji lub innych organów ścigania. Z kolei pracownicy Biura, którzy są upoważnieni do prowadzenia postępowań w sprawach skarg i wniosków, będą musieli posiadać wyższe wykształcenie prawnicze. Wynika to z jednej strony z przedmiotu zadań Biura, a z drugiej – z zakresu kompetencji przysługujących jego Szefowi i upoważnionym pracownikom. Ich prawidłowe wykonywanie wymaga bowiem szczegółowej wiedzy prawniczej i doświadczenia w jej stosowaniu.

3. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Wejście w życie projektowanej ustawy doprowadzi do poprawy społecznego zaufania do Policji, jej organów i funkcjonariuszy, a także – do procesu rozpatrywania skarg na działalność tych podmiotów oraz ich kontroli. Jego dotychczasowa konstrukcja powodowała bowiem, że był on podatny na zarzuty o brak obiektywizmu i niezbędnej neutralności oraz zależność od czynników politycznych i personalnych.

Rozwiązania przewidziane projektowaną ustawą nie wpłyną na siły podaży i popytu na rynku ani prawne warunki podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej.

Wejście w życie projektowanej ustawy spowoduje wzrost wydatków ze środków publicznych związanych z działalnością nowej jednostki organizacyjnej, jaką stanowi Biuro Monitorowania Policji. Można szacować, że roczne koszty jej działalności nie powinny przekraczać środków finansowych przeznaczanych na działalność Rzecznika Praw Dziecka, tj. 12 milionów złotych.

Rozwiązania przewidziane w projektowanej ustawie wymagają dokonania zmiany w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów (Dz.U. z 2020 r. poz. 361). W § 1 tego rozporządzenia brakuje Biura Monitorowania Policji. Zgodnie z art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych budżet państwa składa się z części odpowiadających organom władzy publicznej, kontroli państwowej, sądom, trybunałom i innym organom wymienionym w art. 139 ust. 2. Tymczasem projektowana ustawa przewiduje wprowadzenie do katalogu zawartego w tym przepisie Biura Monitorowania Policji. Wymaga to dokonania zmiany w wykazie części budżetowych zawartym we wspomnianym rozporządzeniu.

4. Źródła finansowania

Wdrożenie rozwiązań przewidzianych przez projektowaną ustawę będzie sfinansowane z budżetu państwa, z części budżetowej, która zostanie wyodrębniona dla Biura Monitorowania Policji.

5. Założenia podstawowych aktów wykonawczych

Projekt ustawy nie przewiduje upoważnień do wydawania aktów wykonawczych.

6. Wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców

Rozwiązania przewidziane projektowaną ustawą nie wpłyną na siły podaży i popytu na rynku. Projekt nie przewiduje nowych obowiązków administracyjnych lub finansowych, które stanowiłyby obciążenie dla mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

7. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej

Projektowana ustawa nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.

8. Konsultacje społeczne

Projekt nie był poddany konsultacjom społecznym, ale uwzględnia uwagi przekazane projektodawcy przez przedstawicieli zainteresowanych środowisk.